

Likestilling, inkludering og mangfold – 4-årig plan: Årshjul 2026–2029

1. Innledning

Lovverket i Norge stiller krav om likestilling, inkludering og mangfold blant annet i følgende lover:

- Likestillings- og diskrimineringsloven: Forbud mot diskriminering, aktivitets- og redegjøringsplikt (§§ 24–28)
- Arbeidsmiljøloven: Krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø, forbud mot diskriminering
- Sektorlover (utvalg):
 - ❖ Helse og omsorg: Helse- og omsorgstjenesteloven (likeverd og tilgjengelighet)
Pasient- og brukerrettighetsloven (likeverdige tjenester)
Folkehelseloven
 - ❖ Oppvekst: Barnehage- og opplæringsloven (inkludering, tilpasset opplæring)
 - ❖ Plan og teknisk: Plan- og bygningsloven (universell utforming)
 - ❖ Kultur: Kulturminneloven og kulturloven (tilgjengelighet og deltakelse)

Fokus på likestilling, inkludering og mangfold har økt i de siste årene. Det har blitt en integrert del av kommunens virksomhet. Likestillingstankegangen er godt innarbeidet og gjenspeiles i arbeidet i kommunen og dens ulike roller.

Likevel finnes det en del områder som ikke er lovregulert. Her er det et potensial for utvikling gjennom:

- Holdningsarbeid og kulturbygging: Systematisk arbeid med verdier, språk og normer
- Kompetanseheving diskriminering, også ubevisst diskriminering og mikroagresjoner
- Sosial inkludering i fritid og kultur, inkludering av minoriteter i idrett og kulturliv
- Ordninger for å øke underrepresenterte gruppers demokratiske deltakelse
- Dialog med innbyggere om mangfold og inkludering (ikke bare lovpålagt høring)
- Synliggjøring av mangfold i kommunikasjonsmateriell
- Mangfold i arrangementer
- Systematisk arbeid med vilkår for lite representerte grupper, f.eks. LHBT+

2. Målsetting

I kommunens samfunnsdel er en **NÆR** en del av visjonen for Kvinesdal. Målet er at **alle innbyggere i Kvinesdal skal være inkludert og oppleve tilhørighet, trygghet og mestring.**

Årshjulet for likestilling, inkludering og mangfold skal støtte opp under denne satsingen. Årshjulet skal være et verktøy for å forankre, sikre systematikk i og gi retning til kommunens arbeid for å fremme likestilling og hindre diskriminering utover grunnivået som lovene pålegger.

Årshjulet skal bidra til å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel i følgende områder:

- **Levekår – Like muligheter**
I Kvinesdal er alle innbyggere inkludert og opplever tilhørighet, trygghet og mestring.
- **Verdiskaping og attraktivitet**
Kvinesdal er et attraktivt sted med et bærekraftig næringsliv og et mangfoldig kultur-, idretts- og foreningsliv med gode kulturopplevelser og inkluderende møteplasser
- **En robust kommuneorganisasjon**
Kvinesdal kommune er en innovativ og handlekraftig organisasjon.

3. Arbeid med likestilling, inkludering og mangfold

Arbeidet med likestilling, inkludering og mangfold ut fra lovverket skjer i det daglige arbeidet i kommunens virksomheter. I tillegg skal det jobbes målrettet og systematisk som følger:

Tverrgående tiltak og aktiviteter som brukes kontinuerlig i arbeidet med likestilling, inkludering og mangfold:

- **Intern kompetanse- og kulturbygging:** Kontinuerlige tiltak for ansatte og ledere: Opplæring, refleksjon, inkluderende praksis og oppfølging
- **Data og innsikt:** Bruk av statistikk, ny kunnskap, undersøkelser og tilbakemeldinger
- **Medvirkning:** Involvering av ansatte, ledere og relevante brukergrupper
- **Kommunikasjon og informasjon:** Synliggjøring av innsats, aktiviteter og resultater
- **Evaluerings:** Årlige vurderinger og rapporteringer, justering ved behov

Årshjul 2026 - 2029

Fokusområder i årshjulet skal danne utgangspunktet til en jevnlig vurdering av situasjonen og en mulig tilpasning av tiltak i kommunen. Det jobbes etter prinsippet:

Kartlegging – vurdering – tiltak – evaluering.

Arbeidet med fokusområdene vil strekke seg lengre enn et halvt år og følges opp så lenge det er nødvendig.

År 2026	Fokusområde	Prioritert innsats
Jan–Jun	Inkludering av barn og unge	Inkluderende fritidstilbud og møteplasser Tiltak mot mobbing Tverrfaglig samarbeid for inkludering Ungdom og psykisk helse ...
Jul–Des	LHBT+ og trygge møteplasser	Mangfoldsmarkering (årlig) Tiltak mot hatprat og diskriminering Synliggjøring i kultur og kommunikasjon ...
År 2027	Fokusområde	Prioritert innsats
Jan–Jun	Kjønnslikestilling i tjenesteyting	Kjønnsnøytral tilgang Normbevissthet i barnehage/skole Likeverdige helsetjenester Tilgjengelighet og universell utforming ...
Jul–Des	Etnisk og kulturelt mangfold	Samarbeid med frivillighet og trossamfunn Flerkulturelle møteplasser Interkulturell kompetanse i tjenesteyting ...
År 2028	Fokusområde	Prioritert innsats
Jan–Jun	Mangfold i arbeidslivet	Inkluderende rekruttering Praksisplasser og muligheter for ulike grupper Mentorordninger Tilrettelegging ved funksjonsnedsettelse ...
Jul–Des	Digital inkludering	Lavterskeltilbud Medvirkning Kompetanseheving Forebygging av digital utenforskap ...
År 2029	Fokusområde	Prioritert innsats
Jan–Jun	Religion og livssyn i et mangfoldsperspektiv	Dialogarenaer Inkluderende praksis i arbeidsliv og i kommunens tjenester
Jul–Des	Demokrati og deltagelse	Heltidskultur Representasjon i demokratiske arenaer Inkluderende møteplasser ...

4. Oppfølging og rullering

Arbeidet med likestilling, inkludering og mangfold skjer i hovedsak i virksomhetene og avdelingene i kommunen. Ressursgruppen for likestilling har en sentral rolle i å koordinere oppfølging av årshjulet. Ressursgruppen skal bidra med kartlegging, vurdering, tilrettelegging av aktiviteter, evaluering og informasjon. Det hentes inn ressurser der det er nødvendig, f.eks. fra Senteret for likestilling på UIA.

Det skal i større grad fokuseres på samskaping og samhandling både i oppfølging av planen og i utviklingsarbeidet innenfor likestillingsområdet i Kvinesdal.

Årshjulet beskriver ett sett med fokusområder som skal gjennomgå i årene som kommer.

Årshjulet skal være et levende dokument med rom for tilpasninger og endringer. Planen evalueres årlig av intern likestillingsgruppe og oppdateres ved behov gjennom politisk behandling.

Status for gjennomføring rapporteres årlig i forbindelse med kommunens årsrapport.